

Tarptautinė konferencija /
Międzynarodowa Konferencja /
The international conference

VILNIUS ir kitos EUROPOS SOSTINĖS per pagalbinių istorijos mokslų prizmę

WILNO i inne STOLICE EUROPEJSKIE przez pryzmat pomocniczych nauk historycznych

VILNIUS and other EUROPEAN CAPITALS through the Prism of Auxiliary Historical Sciences

2023 m. birželio 14–16 d.
14–16 czerwca 2023 r.
14–16 June 2023

prisijungimo nuoroda

Lietuvos nacionalinis dailės muziejus,
Taikomosios dailės dizaino muziejus,
Vilnius (Arsenalų g. 3a)

Litewskie Narodowe Muzeum Sztuki,
Muzeum Sztuki Użytkowej i Wzornictwa,
Vilnius (Arsenalų g. 3a)

The Lithuanian National Museum of Art,
Museum of Applied Arts and Design,
Vilnius (Arsenalų g. 3a)

2023 m. birželio 14–15 d. (trečiadienis–ketvirtadienis)
14–15 czerwca 2023 r. (środa–czwartek)
14-15 June 2023 (Wednesday–Thursday)

Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija,
Vilnius, S. Daukanto a. 3

Kancelaria Prezydenta Republiki Litewskiej,
Vilnius, S. Daukanto a. 3

Office of the President of the Republic of Lithuania,
Vilnius, S. Daukanto a. 3

2023 m. birželio 16 d. (penktadienis)
16 czerwca 2023 r. (piątek)
16 June 2023 (Friday)

2023 m. birželio 14 d. (trečiadienis) /
14 czerwca 2023 r. (środa) / 14 June 2023 (Wednesday)

9.30–10.00 Konferencijos dalyvių registracija / Rejestracja uczestników konferencji / Registration of conference participants

10.00–10.30 Konferencijos atidarymas, sveikinimo žodis / Otwarcie konferencji, przemówienia powitalne / Opening of the conference, welcome speeches

Habil. dr. Alvydas Nikžentaitis, Lietuvos istorijos instituto direktorius / dyktor Instytutu Historii Litwy / Director of the Lithuanian Institute of History

Mgr. Džiuljeta Žiugždienė, Lietuvos nacionalinio dailės muziejaus, Taikomosios dailės dizaino muziejaus direktorė / dyktor Litewskiego Narodowego Muzeum Sztuki, Muzeum Sztuki Użytkowej i Wzornictwa / Director of the Lithuanian National Museum of Art, Museum of Applied Arts and Design

Dr Agnieszka Fluda-Krokos, dyktor Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie, Uniwersytet Jagielloński / Lenkijos mokslų ir menų akademijos bibliotekos Krokuvoje direktorė, Jagailos universitetas / Director of the Scientific Library of the Polish Academy of Arts and Sciences in Cracow, Jagiellonian University

Dr. Agnė Railaitė-Bardė, Lietuvos heraldikos komisijos pirmininkė / Przewodnicząca Litewskiej Komisji Heraldycznej / Chair of the Lithuanian Heraldry Commission

I Posėdis / I Sesja / I Session

Moderuoja / Moderuje / Moderating **dr. Rūta Čapaitė**

10.35–10.55 dr. S. C. Rowell, Lietuvos istorijos institutas / Instytut Historii Litwy / The Lithuanian Institute of History

Vilniaus miesto kilmės įvairovė

The diverse origins of the city of Vilnius

11.00–11.20 mgr. Kęstutis Gudmantas, Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas / Instytut Literatury Litewskiej i Folkloru / The Institute of Lithuanian Literature and Folklore

Vilniaus įkūrimo legenda XVI a. Lietuvos metraščiuose: šaltiniotyrisinis aspektas

The Legend of the Foundation of Vilnius in the 16th-century Lithuanian Chronicles: a Source Studies Aspect

11.25–11.45 prof. dr hab. Edward Skibiński, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu / Adomo Mickevičiaus vardo universitetas Poznanėje / Adam Mickiewicz University in Poznań

Kijów, Kraków, Praga – w legendzie historycznej średniowiecza

Kiev, Cracow, Prague – in the historical legend of the Middle Ages

11.50–12.00 Diskusija / Dyskusja / Discussion

12.00–12.20 Kavos pertrauka / Przerwa na kawę / Coffee break

II Posėdis / II Sesja / II Session

Moderuoja / Moderuje / Moderating **prof. dr hab. Edward Skibiński**

12.20–12.40 doc. habil. dr. Ilja Lemeškin, Prahos Karolio universitetas / Uniwersytet Karola w Pradze / Charles University in Prague

Praha – Vilnius: baltų raštijos užuomazgos kunigaikščio Butauto dvare (1365–1380) ir su tuo susiję šaltiniai

Prague – Vilnius: the beginnings of Baltic writing at the court of Duke Butautas (1365–1380) and related sources

12.45–13.05 dr Irena Kulik, Miejska Biblioteka Publiczna w Krasnystawie / Krasnystavo savivaldybės viešoji biblioteka / Municipal Public Library in Krasnystaw

Onomastyczne spojrzenie na nazwy własne z podstawą wilk-, wilk-, wołk-

Onomastic look at proper nouns with the root wolf-: wilk-, wilk-, wołk-

13.10–13.20 Diskusija / Dyskusja / Discussion

13.25–15.00 Pietų pertrauka / Przerwa obiadowa / Lunch break

III Posėdis / III Sesja / III Session

Moderuoja / Moderuje / Moderating **mgr. Kęstutis Gudmantas**

15.05–15.25 ks. dr Michał Sołomieniuk, Archiwum Archidiecezjalne w Gnieźnie / Arkivyskupijos archyvas Gniezne / The Archdiocesan Archive of Gniezno

Wpływy umysłowe czeskiej stolicy królewskiej na kościelną stolicę Polski w latach 1390–1450 w świetle kodeksów rękopiśmiennych proveniencji czeskiej z zasobów Archiwum Archidiecezjalnego w Gnieźnie

Intellectual impact of Prague on Gniezno in the years 1390–1450 in the light of manuscript codices of Czech provenance stored at the Archdiocesan Archives of Gniezno

15.30–15.50 dr Marcin A. Klemenski, Biblioteka Naukowa PAU i PAN w Krakowie / Lenkijos mokslų ir menų akademijos biblioteka Krokuvoje / The Scientific Library of the Polish Academy of Arts and Sciences in Cracow

Materiały do „Kodeksu dyplomatycznego katedry i diecezji wileńskiej” w zbiorach Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie
Materials for the „Diplomatic Codex of the Cathedral and Diocese of Vilnius” in the collections of the Scientific Library of the PAU nad the PAN in Krakow

15.55–16.15 dr Aleksandra Kuligowska, Uniwersytet Warszawski / Varšuvos universitetas / The University of Warsaw

Koncepcje metod historycznych: Wilno contra Petersburg via Getynga

Concepts of historical methods: Vilnius contra St. Petersburg via Göttingen

16.20–16.30 Diskusija / Dyskusja / Discussion

16.35–16.55 Kavos pertrauka / Przerwa na kawę / Coffee break

IV Posėdis / IV Sesja / IV Session

Moderuoja / Moderuje / Moderating **mgr. Inga Ilarienė**

17.00–17.20 prof. dr hab. Lidia Korczak, Uniwersytet Jagielloński / Jogailos universitetas / Jagiellonian University

Wilnianie w Krakowie XV wieku

The residents of Vilnius in 15th-century Cracow

17.25–17.45 mgr Mateusz Zimny, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie / Krokuvos Popiežiškasis Jono Pauliaus II universitetas / The Pontifical University of John Paul II in Cracow

Duchacy z Rzymu w Wilnie 1456 roku. Sprawa nadania odpustowego dla wileńskiego klasztoru franciszkanów

Friars of the Order of the Holy Spirit in Saxia at Rome in Vilnius in 1456. The case of an indulgence granted to the Franciscan Friary in Vilnius

17.50–18.10 prof. dr hab. Adam Szweda, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu / Mikalojaus Koperniko universitetas Torunėje / Nicolaus Copernicus University in Toruń

Zamek w Malborku jako główna siedziba/stolica Zakonu Krzyżackiego

Marienburg Castle as the main seat/capital of the Teutonic Order

18.10–18.20 Diskusija / Dyskusja / Discussion

2023 m. birželio 15 d. (ketvirtadienis) /
15 czerwca 2023 r. (czwartek) / **15 June 2023** (Thursday)

V Posėdis / V Sesja / V Session

Moderuoja / Moderuje / Moderating **prof. dr hab. Adam Szweda**

9.00–9.20 dr. Rūta Čapaitė, Lietuvos istorijos institutas / Instytut Historii Litwy / The Lithuanian Institute of History

Renesansinės lotyniškojo kursyvo tendencijos Vilniaus vyskupo dokumentuose XV a. antrojoje pusėje – XVI a.

Renaissance tendencies of Latin cursive in the documents of the bishops of Vilnius in the second half of the 15th century – the 16th century

9.25–9.45 mgr. Inga Ilarienė, Lietuvos istorijos institutas / Instytut Historii Litwy / The Lithuanian Institute of History

Viešųjų notarų loca scribendi XVI amžiaus Vilniuje

Public Notaries' Loca Scribendi in 16th-century Vilnius

9.50–10.10 dr Włodzimerz Poliszczuk, Instytut Ukraińskiej Archeografii i Badań Źródłoznawczych im. M. S. Hruszewskiego Narodowej Akademii Nauk Ukrainy / Ukrainos nacionalinės mokslų akademijos M. S. Hruševskio vardo Ukrainos archeografijos ir šaltinių tyrimų institutas / M. S. Hrushevsky Institute of Ukrainian Archeography and Source Studies of the National Academy of Sciences of Ukraine

Postrzeżanie stolicy Wilna przez elity ziem ukraińskich (ruskich) Wielkiego Księstwa Litewskiego XV–XVI w.

Perception of the capital Vilnius by the elites of the Ukrainian (Ruthenian) lands of the Grand Duchy of Lithuania in the 15th and 16th centuries

10.15–10.35 dr Ała Atamanenko, dr Wiktor Atamanenko, Narodowy Uniwersytet „Akademia Ostrogska”, Ukraina / Ostrogo nacionalinis universitetas „Ostrogo akademija”, Ukraina / The National University of Ostroh Academy, Ukraine
*Ostróg – „miasto stołeczne” końca XVI – początku XVII w.
Ostroh – the “capital city” of the late 16th and early 17th centuries*

10.40–10.50 Diskusija / Dyskusja / Discussions

10.50–11.10 Kavos pertrauka / Przerwa na kawę / Coffee break

VI Posėdis / VI Sesja / VI Session

Moderuoja / Moderuje / Moderating **dr. Adam Stankevič**

11.15–11.35 prof. dr hab. Piotr Guzowski, prof. dr hab. Marzena Liedke, dr Radosław Poniak, Uniwersytet w Białymstoku / Balstogės universitetas / The University of Białystok

*Domy, podatki i ludzie – Kraków i Wilno w XVII i XVIII w.
Houses, taxes and people – Cracow and Vilnius in the 17th and 18th centuries.*

11.40–12.00 mgr. Vilija Gerulaitienė, Lietuvos istorijos institutas / Instytut Historii Litwy / The Lithuanian Institute of History

*Jrašų apie nesantuokinių vaikų krikštą savitumai Vilniaus ir Kauno liuteronų bendruomenių metrikų knygoje XVII–XIX a.
Special Features of the baptism records of children born out of wedlock in the registers of the Lutheran communities of Vilnius and Kaunas in the 17th–19th centuries*

12.05–12.25 mgr. Ugnė Jonaitytė, Lietuvos istorijos institutas / Instytut Historii Litwy / The Lithuanian Institute of History

*Nesantuokiniams vaikams teikti vardai XVIII a. Vilniaus miesto katalikų parapijose: vardų parinkimo motyvai ir tendencijos
Naming Catholic Illegitimate Children in 18th-century Vilnius: Motives and Trends in Name-giving*

12.30–12.50 dr Nataliia Kolb, dr Iryna Orlevych, Narodowa Akademia Nauk Ukrainy, Instytut Ukrainoznawstwa im I. Krypiakiewicza, Lwów / Ukrainos nacionalinės mokslų akademijos I. Krypiakievičiaus vardo Ukrainos studijų institutas, Lvivas / I. Krypiakievych Institute of Ukrainian Studies National Academy of Sciences of Ukraine, Lviv; Instytut Religioznawstwa (filia Lwowskiego Muzeum Historii Religii) / Religijos studijų institutas (Lvivo religijos istorijos muziejaus filialas) / Institute of Religious Studies of the Lviv Museum of the History of Religion

Lwów jako stolica Galicyjskiej Metropolii Greckokatolickiej: kler, parafie, kościoły (koniec XIX w.)

L’viv as the capital of the Galician Greek Catholic Metropolitanate: clergy, parishes, churches (end of the 19th century)

12.55–13.05 Diskusija / Dyskusja / Discussion

13.15–14.30 Pietų pertrauka / Przerwa obiadowa / Lunch break

VII Posėdis / VII Sesja / VII Session

Moderuoja / Moderuje / Moderating **prof. dr hab. Lidia Korczak**

14.35–14.55 dr Nataliia Mysak, Narodowa Akademia Nauk Ukrainy, Instytut Ukrainoznawstwa im I. Krypiakiewicza / Ukrainos nacionalinės mokslų akademijos I. Krypiakievičiaus vardo Ukrainos studijų institutas / I. Krypiakievych Institute of Ukrainian Studies National Academy of Sciences of Ukraine

Lwów końca XIX i początku XX wieku jako centrum życia młodzieżowego w Austro-Węgrzech

L’viv in the late 19th and early 20th centuries as a centre of youth life in the Austro-Hungarian Empire

15.00–15.20 dr Agnieszka Fluda-Krokos, Biblioteka Naukowa PAU i PAN w Krakowie, Uniwersytet Jagielloński / Lenkijos mokslų ir menų akademijos biblioteka Krokuvoje, Jogailos universitetas / The Scientific Library of the Polish Academy of Arts and Sciences in Cracow / Jagiellonian University

„Ze wspomnień swoich zwierzasz się, Wilno” – wilniana w zbiorach graficznych Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie
„You confide in your memories, Vilnius” – Vilnius in the graphic collection of the Scientific Library of the Polish Academy of Art and Sciences in Cracow

15.25–15.45 mgr Monika Graczyk, Biblioteka Naukowa PAU i PAN w Krakowie / Lenkijos mokslų ir menų akademijos biblioteka Krokovoje / The Scientific Library of the Polish Academy of Arts and Sciences in Cracow

„Austriae est imperare orbi universo”. XVIII- i XIX-wieczne przedstawienia Wiednia w zbiorach Biblioteki Naukowej Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie
„Austriae est imperare orbi universo”. 18th- and 19th-century depictions of Vienna in the collections of Scientific Library of the Polish Academy of Art and Sciences and the Polish Academy of Sciences in Cracow

15.50–16.10 Diskusija / Dyskusja / Discussion

16.10–16.30 Kavos pertrauka / Przerwa na kawę / Coffee break

VIII Posėdis / VIII Sesja / VIII Session

Moderuoja / Moderuje / Moderating **ks. dr Michał Sołomieniuk**

16.35–16.55 dr. Gitana Zujienė, Lietuvos istorijos institutas / Instytut Historii Litwy / The Lithuanian Institute of History

Herbiniai kokliai Vilniaus interjeruose XV a. II pusėje regiono kontekste: ryšiai, sąsajos, skirtumai

Heraldic tiles in the interiors of Vilnius buildings during the second half of the 15th century in the regional context: connections, differences

17.00–17.20 dr hab. Natalia Biłous, Instytut Historii Ukrainy Narodowej Akademii Nauk Ukrainy w Kijowie / Ukrainos nacionalinės mokslų akademijos Ukrainos istorijos institutas Kyjive / The Institute of History of Ukraine of the National Academy of Sciences of Ukraine in Kyiv

„Magdeburgia po wileńsku”. Symbolika miejska i mieszczańska w Kijowie w czasach Wielkiego Księstwa Litewskiego
“Magdeburg law of Vilnius”. Urban and bourgeois symbolism in Kyiv during the time of the Grand Duchy of Lithuania

17.25–17.45 dr. Attila István Szekeres, Transylvanian Heraldic and Vexillological Association / Transilvanijos heraldikos ir veksilologijos asociacija / Transylwańskie Towarzystwo Heraldyki i Weksylologii

The Former Capital of Transylvania through the Prism of Sigillography and Heraldry

Buvusi Transilvanijos sostinė per sfragistikos ir heraldikos prizmę

17.50–18.10 Diskusija / Dyskusja / Discussion

2023 m. birželio 16 d. (penktadienis) /
16 czerwca 2022 r. (piątek) / **16 June 2023** (Friday)

IX Posėdis / IX Sesja / IX Session

Moderuoja / Moderuje / Moderating **dr. Agnė Railaitė-Bardė**

9.00–09.20 dr habil. Andrij Greczyło, Instytut Ukrainiskiej Archeografii i Badań Źródłoznawczych im. M.S. Hruszewskiego Narodowej Akademii Nauk Ukrainy / Ukrainos nacionalinės mokslų akademijos M. S. Hruševskio vardo Ukrainos archeografijos ir šaltinių tyrimų institutas / M. S. Hrushevsky Institute of Ukrainian Archeography and Source Studies of the National Academy of Sciences of Ukraine

Problem genezy herbu miasta Lwowa

The Coat of arms of the city of Lviv : the problem of origin

- 9.25–9.45** **dr Piotr Okniński**, Uniwersytet Warszawski / Varšuvos universitetas / University of Warsaw
Genealogia i heraldyka w służbie miasta: przypadek Krakowa (XVI w.)
Genealogy and Heraldry in the Service of the City: The case of Cracow (16th century)
- 9.50–10.10** **mgr. Jana Janišová**, Palacký University in Olomouc Czech Republic / Palackio universitetas Olomouce / Uniwersytet Palackiego w Ołomuńcu
Brno and Olomouc – Capital Cities of the Margraviate of Moravia in the 16th century (Heraldic Monuments in the Representative Spaces of the Provincial Assembly and Court)
Brno ir Olomoucas – Moravijos markgrafystės sostinės XVI a. (heraldikos paminklai reprezentacinėse provincijos asamblėjos ir teismo erdvėse)
- 10.15–10.35** **mgr. Ilona Jekle**, independent researcher, Latvia / nepriklausoma tyrėja, Latvija / badaczka niezależna, Łotwa
The City of Riga and its Authorities in Medieval Sigillographic Sources
Ryga ir miesto valdžios institucijos viduramžių sfragistikos šaltiniuose
- 10.40–10.50** **Diskusija / Dyskusja / Discussion**
- 10.50–11.10** **Kavos pertrauka / Przerwa na kawę / Coffee break**
- X Posėdis / X Sesja / X Session**
Moderuoja / Moderuje / Moderating **dr Agnieszka Fluda-Krokos**
- 11.10–11.30** **dr. Agnė Railaitė-Bardė**, Lietuvos istorijos institutas / Instytut Historii Litwy / The Lithuanian Institute of History
Vilniaus vyskupų heraldika ir sfragistika
Heraldry and sfragistics of the bishops of Vilnius

- 11.35–11.55** **dr Bartłomiej M. Wołyniec**, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, Popieżyškasis Jono Pauliaus II universitetas Krokuvoje / The Pontifical University of John Paul II in Cracow
Herby złożone na pieczęciach biskupów krakowskich w okresie nowożytnym
Marshalled coats of arms on the seals of Cracow bishops in the modern period
- 12.00–12.20** **dr. Jovan Jonovski**, Macedonian Heraldic Society / Makedonijos heraldikos draugija / Macedońskie Towarzystwo Heraldyczne
Development of the Coat of Arms of the City of Skopje
Skopjės miesto herbo raida
- 12.25–12.45** **mgr. Vytautas Aleksiejūnas**, Lietuvos heraldikos komisija / Komisja Heraldyczna Litwy / Lithuanian Heraldic Commission
Vilniaus herbas šv. Kristoforas XIX a. pr. – XX a. vid.: autentika ir romantizmas
The Vilnius St Christopher Coat of arms from the beginning of the 19th century to the mid-20th century: authenticity and romanticism
- 12.50–13.05** **Baigiamosios diskusijos / Podsumowujące dyskusje / Closing discussions**
- 13.05–13.15** **Konferencijos uždarymas / Zamknięcie konferencji / Closing of the conference**
- 13.15–14.30** **Pietų pertrauka / Przerwa obiadowa / Lunch break**
- 14.50–15.45** **apsilankymas Valstybės pažinimo centre, Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija / wizyta w Państwowym Centrum Wiedzy, Kancelaria Prezydenta Republiki Litewskiej / The centre for civil education, Office of the President of the Republic of Lithuania** (dr. Agnė Railaitė-Bardė, dr. Gitana Zujienė)

Konferenciją finansuoja / Konferencja jest finansowana przez / The conference is funded by: Lietuvos istorijos institutas / Instytut Historii Litwy / The Lithuanian Institute of History

Konferenciją parėmė / Konferencja wspierana przez / The conference is sponsored by: Lietuvos nacionalinis dailės muziejus, Taikomosios dailės dizaino muziejus / Litewskie Narodowe Muzeum Sztuki, Muzeum Sztuki Użytkowej i Wzornictwa / The Lithuanian National Museum of Art, Museum of Applied Arts and Design

Konferencijos organizacinis komitetas / Komitet organizacyjny / Organizing committee:

Dr. Rūta Čapaitė (Lietuvos istorijos institutas / Instytut Historii Litwy / The Lithuanian Institute of History), komiteto pirmininkė / przewodnicząca komitetu / chair of the committee)

Dr. Agnieszka Fluda-Krokos (Biblioteka Naukowa PAU i PAN w Krakowie, Uniwersytet Jagielloński / Lenkijos mokslo ir menų akademijos biblioteka Krokuvoje, Jogailos universitetas / The Scientific Library of the Polish Academy of Arts and Sciences in Cracow, Jagiellonian University)

Dr. Agnė Railaitė-Bardė (Lietuvos heraldikos komisija / Komisja Heraldyczna Litwy / Lithuanian Heraldry Commission)

Dr. Adam Stankevič (Lietuvos istorijos institutas / Instytut Historii Litwy / The Lithuanian Institute of History)

Dr. Gitana Zujienė (Lietuvos istorijos institutas / Instytut Historii Litwy / The Lithuanian Institute of History)

Mgr. Džiuljeta Žiugždienė (Lietuvos nacionalinis dailės muziejus, Taikomosios dailės dizaino muziejus / Litewskie Narodowe Muzeum Sztuki, Muzeum Sztuki Użytkowej i Wzornictwa / The Lithuanian National Museum of Art, Museum of Applied Arts and Design)

Pirmame viršelyje: Maksymilian Fajans, Vilnius, Žemutinė pilis, pagal Napoleoną Ordą, Lenkijos mokslo ir menų akademijos biblioteka Krokuvoje / Biblioteka Naukowa PAU i PAN w Krakowie, Maksymilian Fajans, Wilno, Dolny Zamek, według Napoleona Ordy / Maksymilian Fajans, Lower Castle, Vilnius, from Napoleon Orda's, The Scientific Library of the Polish Academy of Arts and Sciences in Cracow

Ketvirtame viršelyje: Jean-Batiste Arnout (Arnould) ir Adolphe Jean-Baptiste Bayot, Dominikonų gatvė ir Bajorų institutas Vilniuje, 1850, Lenkijos mokslo ir menų akademijos biblioteka Krokuvoje / Biblioteka Naukowa PAU i PAN w Krakowie, Jean-Batiste Arnout (Arnould) i Adolphe Jean-Baptiste Bayot, Ulica Dominikańska i Instytut Szlachetnej Młodzieży w Wilnie, 1850 / Jean-Baptiste Arnout (Arnould) and Adolphe Jean-Baptiste Bayot, Vilnius, Dominican St and the Institute for Young Gentry, 1850, Cracow, The Scientific Library of the Polish Academy of Arts and Sciences in Cracow

